

Του **Βαγγέλη Γαβριηλίδη**

Εισαγωγικά. Μια συν γνώμη που νιώθω πως οφείλω

Όταν έμαθα το νέο για τους 100 Κούρδους και Τούρκους που δολοφονήθηκαν θα πρέπει να πω πως ένιωσα μεγάλη θλίψη και οργή, μα και κάτι ακόμα. Ένωσα ενοχές...

Ένωσα ενοχές γιατί, ενώ στην άλλη πλευρά του Αιγαίου τους τελευταίους σχεδόν τέσσερις μήνες το Τουρκικό κράτος, οι ακροδεξιοί και οι φασιστές έχουν πρακτικά κηρύξει τον πόλεμο στους Κούρδους και την Τουρκική Αριστερά, πολιορκώντας πόλεις και χωριά, βιάζοντας και σκοτώνοντας, σέρνοντας πτώματα νεκρών στους δρόμους των πόλεων, ένιωσα πως δεν στεκόμουν στο πλευρό τους όπως θα έπρεπε και όπως θα ήθελα. Πως συμμετείχα και εγώ στο κλίμα της «δράσης χαμηλής έντασης» που πιστεύω πως, λίγο ή πολύ, έχει κυριεύσει όλες τις πλευρές του κινήματος στην Ελλάδα μετά την 12 Ιουλίου και την αποδοχή του τρίτου μνημονίου.

Γιατί, ναι, κάποιιοι από εμάς «τρέχαν» τις εκλογές, κάποιιοι την συμπαράσταση στην Εύη Στατήρη, κάποιιοι την αλληλεγγύη στους πρόσφυγες αλλά αυτό δεν μπορεί να αποτελεί δικαιολογία για την αδράνειά μας. Γιατί είχαμε χρόνο και να οργανώσουμε την διεθνιστική μας αλληλεγγύη. Ψυχικές δυνάμεις και πολιτική θέληση δεν είχαμε.... Το κλίμα αποστράτευσης, απελπισίας και απαισιοδοξίας μείωσε τις δυνάμεις μας.

Και, ναι, είμαστε άνθρωποι με αδυναμίες, γεννημένοι σε αυτό το σάπιο σύστημα, όχι υπεράνθρωποι.

Όμως το ίδιο δεν ισχύει για τους Τούρκους και Κούρδους συντρόφους;

Ο φόβος για την ζωή τους δεν θα μπορούσε να τους καθηλώσει σπίτι τους και να μην τους αφήσει να κατέβουν στις αντιπολεμικές διαδηλώσεις; Τον νίκησαν, κατέβηκαν. Κάποιιοι για τελευταία φορά...

Νιώθω πως το ελάχιστο που μπορούμε να κάνουμε για να τους τιμήσουμε, είναι να πούμε πως και εμείς θα νικήσουμε. Θα νικήσουμε την αδράνεια, την έλλειψη πίστης, τις φωνές μέσα μας που μας λένε «τίποτα δεν αλλάζει, παράτα τα» και θα παλέψουμε πραγματικά με όλο μας το είναι μέχρι το τέλος.

Η συνέχεια των σκέψεων για την κατάσταση στην Τουρκία και για την οργάνωση της αλληλεγγύης μας θα ήθελα να είναι, πέρα από μια συμβολή στην ζήτηση για το τι μπορούμε να κάνουμε για να βοηθήσουμε, μια συν γνώμη στους Κούρδους και Τούρκους που αγωνίζονται για το ότι δεν ήμουν στο πλευρό τους, όσο θα ήθελα.

Για την κατάσταση στην Τουρκία και την οργάνωση της αλληλεγγύης μας

Εάν θέλουμε το κίνημα αλληλεγγύης μας να μην είναι πυροτέχνημα (για παράδειγμα να πούμε «πες πολύ καλή η πορεία της Δευτέρας προς την Τουρκική πρεσβεία, κάναμε το καθήκον μας» και να περιμένουμε μια νέα σφαγή εκατοντάδων για να κινηθούμε, ενώ δολοφονούνται καθημερινά αγωνιστές) πιστεύω πως χρειαζόμαστε ένα μακροπρόθεσμο σχεδιασμό για το κίνημα αλληλεγγύης αλλά και μια συζήτηση για τα χαρακτηριστικά του.

Για να γίνει αυτό είναι πριν από όλα αναγκαίο να προσπαθήσουμε να δούμε ποια είναι η συγκύρια στην Τουρκία. Ορισμένες σκέψεις πάνω σε αυτό.

Προς την δικτατορία

Αν από την δεκαετία του 1980 η αστική δημοκρατία ποτέ δεν λειτούργησε πραγματικά, αφού, κατά διαστήματα, η καταστολή προς τους Κούρδους και την Αριστερά έβγαινε στο προσκήνιο, είναι φανερό πως οι κινήσεις του Ερντογάν από το καλοκαίρι έως τώρα στοχεύουν ακριβώς στην κατάργηση του όποιου ασθενικού δημοκρατικού δικαιώματος είχε κατακτηθεί, στο τσάκισμα των Κούρδων και κάθε Αριστερού σχηματισμού και στο πέρασμα σε ένα, επί της ουσίας, δικτατορικό καθεστώς. Μπορεί να μην είναι ο στρατός αυτός που θα βγει μπροστά και η μετάβαση στην ανοιχτή δικτατορία να μην γίνει αστραπιαία (π.χ. να επιτρέπονται τυπικά τα αριστερά κόμματα και οι διαδηλώσεις, μα στην πράξη να είναι αδύνατον να σταθούν μπροστά στο κύμα καταστολής) μα, νομίζω πως είναι καθαρό πως αυτή είναι η κατεύθυνση.

Αυτή η τάση της εγκατάλειψης της αστικής δημοκρατίας και της σταδιακής ανάδυσης ενός κράτους εκτάκτου ανάγκης που ολοένα και πιο πολύ θα μοιάζει με την δικτατορία δεν είναι απλά ένα βίτσιο της Τουρκικής αστικής τάξης που εκφράζεται από τον Ερντογάν, μα μια παγκόσμια τάση που έχει ξεκινήσει από το 1980 (την εποχή της ανόδου του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού), πήρε τα πάνω της με τον «πόλεμο ενάντια στην τρομοκρατία» το 2001 και απογειώθηκε στα χρόνια της κρίσης.

Αυτή η αυταρχικοποίηση δεν γίνεται ταυτόχρονα και με την ίδια ένταση σε κάθε χώρα και το σε τι βαθμό θα φτάσει εξαρτάται από την ιδιαίτερη συγκυρία που επικρατεί σε αυτήν. Στην Τουρκία, πιστεύω πως το σημείο κλειδί ώστε να καταλάβουμε για ποιο λόγο υπάρχει αυτή η έντονη τάση «χουντοποίησης» είναι ο πόλεμος στην Συρία και το εκρηκτικό παγκόσμιο σκηνικό που διαμορφώνεται γύρω του.

Τα τύμπανα του πολέμου χτυπούν

Η κατάσταση στην Συρία μυρίζει παγκόσμια σύρραξη. Με πρόσχημα τον πόλεμο ενάντια στο Ισλαμικό κράτος, δύο αντίπαλα ιμπεριαλιστικά στρατόπεδα προσπαθούν να ελέγξουν την περιοχή. Από την μια, σημαντικό μέρος των δυνάμεων του NATO με την ηγεμονία της Αμερικής και από την άλλη η συμμαχία Ρωσίας Κίνας και αρκετών άλλων.

Στρατεύματα έχουν σταθεί στην περιοχή και από τα δύο στρατόπεδα, οι πρώτες προστριβές ήδη έχουν ξεκινήσει (π.χ. καταγγελίες Τουρκίας για παραβιάσεις του εναέριου χώρου της από την Ρωσία και απειλές πως το χτύπημα στην Τουρκία είναι χτύπημα στο NATO). Παράλληλα, πολεμικές κραυγές ακούγονται και από τις δύο πλευρές ([το άρθρο του Bill van Auken](#) «η Συρία και τα Τύμπανα του πολέμου» είναι πολύ κατατοπιστικό πάνω στο θέμα, ενώ η υποψηφιότητα του Ντόνταλντ Τραμπ που εκφράζει μια ακραία μιλιταριστική και ακροδεξιά πολιτική με τους Ρεπουμπλικάνους στις Η.Π.Α λέει πολλά από μόνη της).

Καθώς η δομική κρίση του καπιταλισμού δεν μπορεί να ξεπεραστεί απλά με την στρατηγική «επίθεσης στην εργασία», η μάχη για τις πλουτοπαραγωγικές πηγές γίνεται όλο και πιο έντονη, ενώ παράλληλα η καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων προβάλλει ως η τελική λύση. Είναι σημαντικό να θυμηθούμε πως και η κρίση του 1929 ξεπεράστηκε μόνο με τον θάνατο εκατομμυρίων και την καταστροφή ασύλληπτου όγκου σπιτιών, εργοστάσιων, υποδομών που άνοιξαν τον δρόμο για την άνοδο του καπιταλισμού μετά το 1945. Ο Β Παγκόσμιος Πόλεμος ήταν η τεράστια θυσία που χρειάστηκε το σύστημα για να σταθεί στα πόδια του.

Σήμερα, έχοντας μπει σε νέα κρίση ξαναζητά αίμα ,αίμα που οι ισχυροί της Γης φαίνονται πρόθυμοι να αφήσουν να χυθεί (τι κι αν αυτή τη φορά η θυσία πρέπει να είναι πιθανά δισεκατομμύρια ή ακόμη και οι πάντες (δεδομένου των ισχυρών πυρηνικών που απειλούν για ολοκαύτωμα); Οι κυρίαρχοι γνωρίζουν πως ο πόλεμος πολύ πιθανά να σημαίνει και το δικό τους τέλος, όμως η ανάγκη της κάθε αστικής τάξης για κυριαρχία και εξουσία είναι τόσο ισχυρή που αυτό δεν τους εμπόδισε στο παρελθόν (για παράδειγμα στον Β.Π.Π πόλεμο οι αρχηγοί των ναζί γνώριζαν ότι, εάν ηττηθούν, και αυτοί θα πεθάνουν. Αλλά αυτό δεν τους εμπόδισε...).

Έτσι και σήμερα, η Τούρκικη αστική τάξη βλέπει τα σύννεφα ενός Γ Παγκοσμίου Πολέμου να έρχονται και εστία ανάφλεξης να αποτελεί ο πόλεμος στην Συρία, στον οποίο ήδη συμμετάσχει. Για να μπορέσει να μπει με όλες τις δυνάμεις στην γιγαντιαία μάχη για κυριαρχία (που έχει ήδη και ξεκινήσει και φαίνεται πως η έντασή της θα εκτοξευτεί) πρέπει άμεσα να εκκαθαρίσει τη τάση αυτονομίας των Κούρδων και τις αντιστάσεις του εργατικού κινήματος και της αριστεράς.

Αλλιώς, απειλείται , όχι μόνο να μην μπορεί, όσο δυναμικά θέλει, να μπει σε αυτήν την μάχη, μα να δει την εξουσία της να απειλείται (εφόσον ο πόλεμος θα δημιουργήσει δυσσέσκεια σε πολύ μεγάλα τμήματα των λαϊκών τάξεων, λόγω των θυσιών που θα απαιτήσει, μια συμμαχία Τουρκικής αριστεράς και Κούρδων μπορεί να είναι καταστροφική για τους Τούρκους καπιταλιστές).

Ο ακροδεξιός και φασιστικός ριζοσπαστισμός

Με την εμπλοκή στον πόλεμο στη Συρία να έχει ήδη ξεκινήσει και με ένα καθημερινό εσωτερικό πόλεμο να μαίνεται, είναι πολύ δύσκολο να δημιουργηθεί μια κοινωνική συναίνεση από τις λαϊκές τάξεις προς την κυρίαρχη τάξη στην Τουρκία, στο όνομα της «τάξης και ασφάλειας». Όταν κινδυνεύει ο μέσος εργάτης να σκοτωθεί από τις αψιμαχίες στους δρόμους των πολέμων ή από το Ισλαμικό κράτος, ποια ασφάλεια να του πουλήσει κανείς; Αν σε αυτήν την κατάσταση διαρκούς κινδύνου προστεθεί και η κατάρρευση της αστικής δημοκρατίας αλλά και η διαρκής χειροτέρευση της οικονομικής κατάστασης των εργατών και των μικροαστών, είναι φανερό πως υπάρχει ο κίνδυνος όλη αυτή η δυσσέσκεια να εκφραστεί αντικαπιταλιστικά.

Για να αποτρέψει κάτι τέτοιο, μπορεί να αποδειχτεί πολύτιμη η κινητοποίηση εργατών και μικροαστών στην βάση του εθνικισμού, του милитарισμού και του ακραίου ρατσισμού , ώστε να δημιουργηθεί ένας ακροδεξιός ριζοσπαστισμός που να διοχετεύσει- μέσα απ' αυτό το κανάλι- την λαϊκή οργή ενάντια στους εχθρούς του κράτους και τους καπιταλιστές. Πέρα από αυτό, μια τέτοια εξέλιξη μπορεί να αποδειχτεί πολύτιμη ώστε να βοηθήσει στην ενεργή υποστήριξη του πολέμου στο εξωτερικό της χώρας και την απονέκρωση αντιπολεμικών κινήματων.

Οι τούρκοι ακροδεξιοί και φασίστες παίζουν έτσι ένα πολύ κρίσιμο ρόλο και η συνεργασία τους με το τουρκικό κράτος είναι άψογη. Αρκεί να αναφερθεί πως το καλοκαίρι ως αντίποινα στον θάνατο τούρκων στρατιωτών που στέλνονταν στο πόλεμο ενάντια στους Κούρδους, έκαψαν πάνω από 400 γραφεία του HDP και προχώρησαν σε ξυλοδαρμούς, βασανιστήρια μα και δολοφονίες.

Με την συγκυρία να διαμορφώνεται, κατά την γνώμη μου, πάνω στους άξονες που προαναφέρθηκαν, θα ήθελα να πω κάποιες σκέψεις γύρω από τα χαρακτηριστικά που πιστεύω ότι πρέπει να έχει ένα μαχητικό και με αντοχή στον χρόνο κίνημα αλληλεγγύης.

Αντιπολεμικό κίνημα και διεθνιστική αλληλεγγύη

Αν δεχτούμε ότι κεντρικό ρόλο στην καταστολή των Κούρδων και της Τουρκικής Αριστεράς παίζει η αγωνία της τουρκικής αστικής τάξης να καθαρίσει εσωτερικά ώστε να συμμετάσχει καταρχήν στον πόλεμο στην Συρία, που όμως, πολύ πιθανά, θα μετατραπεί σε παγκόσμια σύρραξη, τότε το πρώτο που χρειάζεται να γίνει κατά την γνώμη είναι να οργανώσουμε ένα πλατύ αντιπολεμικό κίνημα που να

1) Έχει μια διαρκή αντίθεση και στα δύο στρατόπεδα (γιατί δυστυχώς υπάρχουν ορισμένες και φιλορωσικές αλλά και, σε μικρότερο βαθμό, φιλοδυτικές προσεγγίσεις μέσα σε ορισμένα τμήματα του κινήματος) ξεκαθαρίζοντας πως το μόνο που τους οδηγεί να πολεμούν το Ισλαμικό κράτος είναι τα συμφέροντά τους στην περιοχή και όχι κάποια «ανθρωπιστική ευαισθησία». Να επιμένει στην ανάγκη εξόδου από το Ευρώ, την ΕΕ, το ΝΑΤΟ, στη λογική σύγκρουσης με τους ντόπιους κυρίαρχους, στο δρόμο προς μια ακηδεμόνευτη σοσιαλιστική κοινωνία και όχι στην κατεύθυνση της προσάρτησης σε «άλλους προστάτες» εξ Ανατολάς.

2) Να αναπτύσσει πλατιά στους «από κάτω» ότι η κατάσταση μυρίζει Γ παγκόσμιο πόλεμο, πως το σύστημα ζητά αίμα, πως τα πυρηνικά που υπάρχουν μπορεί να οδηγήσουν σε συνολικό όλεθρο εάν δεν τους σταματήσουμε. Ότι, για να το πετύχουμε αυτό, χρειάζεται

-Να ζητά την άμεση απόσυρση των στρατευμάτων και των δύο ιμπεριαλιστικών στρατοπέδων. Μόνος του ο Συριακός και Κουρδικός λαός μπορεί να νικήσει το ισλαμικό κράτος με τρόπο ουσιαστικό. Οποιαδήποτε λύση βασιστεί πάνω στην βοήθεια, είτε του ενός είτε του άλλου ιμπεριαλιστή, απλά θα διαιωνίζει τον πόλεμο και την εκμετάλλευση ολόκληρων λαών. Δεν έχουν περάσει πολλά χρόνια από τότε που οι Η.Π.Α έλεγαν πως θα σώσουν τον λαό από τον δικτάτορα Σαντάμ Χουσεΐν και, να τα σημερινά αποτελέσματα...

-Τη μεγαλύτερη δυνατή διεθνιστική αλληλεγγύη μεταξύ των καταπιεσμένων κάθε χώρας. Οι επιθέσεις που δεχόμαστε έχουν κοινή βάση (άσχετα αν δεν έχουν και παντού την ίδια ένταση) το τσάκισμα των δημοκρατικών δικαιωμάτων, την άνοδο της ακροδεξιάς και του φασισμού και στοχεύουν, πέρα από το να μας «πετάξουν όλα τα βάρη της κρίσης στην πλάτη», να σιγάσουν τις αντιστάσεις στο εσωτερικό, ώστε να διεκδικήσουν οι καπιταλιστές όσο τον δυνατό μεγαλύτερη εξουσία στην παγκόσμια μάχη της οποίας αυξάνεται δραματικά η ένταση. Ο πόλεμος για τα συμφέροντα των ισχυρών κάποιους ήδη τους οδηγεί στον θάνατο και στον διωγμό, μα απειλεί να μας «πάρει όλους η μπάλα» και να «σκοτώνονται οι λαοί για του αφέντη το ψωμί».

Άρα, η αλληλεγγύη μας προς τους Τούρκους, τους Κούρδους, τους Σύριους γίνεται στην λογική της δημιουργίας δεσμών αγώνα μεταξύ μας (και όχι στη λογική της λύπησης ή της φιλανθρωπίας) ώστε να αρνηθούμε να αλληλοσφαχτούμε για τα κέρδη των λίγων και να ξαναβάλουμε στην ημερήσια διάταξη το σύνθημα Σοσιαλισμός η Βαρβαρότητα. Ο δρόμος που έχουμε να περπατήσουμε είναι ζόρικος, μα άλλος δρόμος δεν υπάρχει.

3) Να πάρουμε πρωτοβουλίες ώστε να υπάρχει κινητοποίηση πλατιών τμημάτων των «από κάτω» στην Ελλάδα βάζοντας το αντιπολεμικό κίνημα και την διεθνιστική αλληλεγγύη όχι ως ένα δεύτερο ζήτημα μα απολύτως ισάξιο (και συνδεδεμένο) με την μάχη ενάντια στα ντόπια αφεντικά και τους φασίστες. Να επιδιώξουμε την μεγαλύτερη δυνατή συνεργασία των Αριστερών αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων, του αντιεξουσιαστικού χώρου μα, κυρίως, το άνοιγμα αυτού του κινήματος σε νέες κοινωνικές δυνάμεις στα σχολεία, στα πανεπιστήμια στους εργασιακούς χώρους.

4) Εάν σε μια συγκυρία παγκόσμιας τάσης προς τον ακραίο αυταρχισμό, την άνοδο της ακροδεξιάς και των φασιστών μα και την απειλή ενός Γ παγκόσμιου πολέμου ορατή, δεν σημάνει συναγερμός... Ζήτω που καήκαμε. Χρειάζεται άμεσα να ανοίξει μεγάλη κουβέντα γύρω από ζητήματα όπως στο πως μπορούμε να ανταπεξέλθουμε σε μια πιθανότητα Παγκοσμίου Πολέμου, όπου ο αντίπαλος, εάν κρατήσουμε συνεπή διεθνιστική στάση, θα μας βγάλει εκτός αστικής νομιμότητας. Τότε που, πιθανά, παρά τον αρνητικό συσχετισμό, να ανοίγονται ιστορικές ευκαιρίες που μπορούμε να εκμεταλλευτούμε, όπου τα πάντα αλλάζουν σε λίγους μήνες και ο ιστορικός χρόνος επιταχύνεται με μανία.

Είναι νομίζω φανερό πως οι υπάρχοντες πολιτικοί φορείς με τα μεγάλα προβλήματα που κουβαλούν δεν θα μπορέσουν να τα καταφέρουν σε μια τέτοια γιγαντιαία πρόκληση. Χρειάζεται να παρθούν πρωτοβουλίες για να δημιουργηθούν νέοι πολιτικοί φορείς με τρόπο βαθιά δημοκρατικό, με έμφαση στο κτίσιμο από την

βάση και όχι την κορυφή ,με ριζική αναθεώρηση αρνητικών πλευρών των ρευμάτων του μαρξισμού και εν μέρει του αναρχισμού ,ώστε ,μέσα από μια διαδικασία σύνθεσης ,κριτικής και αυτοκριτικής να μας κάνουν όχι μόνο να αντέξουμε μα και να νικήσουμε στην περίοδο που έρχεται.